VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointialueiden rahoituksen jälkikäteistarkistus

VM/KAO

Jälkikäteistarkistus korjaa alkuvuosien epävarmuutta

- Hyvinvointialueiden rahoitusmalli on kaikilta siihen kuuluvilta osilta toiminnassa vuodesta 2025 alkaen, kun rahoituksessa huomioidaan jälkikäteistarkistus.
- Rahoituslain mukaan jälkikäteistarkistus lasketaan yleiskatteisen rahoituksen (laskennallinen rahoitus +/- siirtymätasaukset) ja toteutuneiden kustannusten välisen erotuksen, eli yksinkertaistetusti tilikauden tuloksen perusteella.
- Ensimmäinen arvio vuoden 2025 jälkikäteistarkistuksesta sisältyy keväällä 2024 julkaistaviin vuoden 2025 ennakollisiin rahoituslaskelmiin. Arvio lasketaan alueiden Valtiokonttorille raportoimien vuoden 2023 tilinpäätösarviotietojen perusteella.
- Lopullinen vuoden 2025 jälkikäteistarkistus sisältyy syksyllä 2024 julkaistaviin vuoden 2025 rahoituslaskelmiin. Lopullinen jälkikäteistarkistus lasketaan alueiden Valtiokonttorille raportoimien vuoden 2023 tilinpäätöstietojen perusteella.
- Koko maan tasolla määritelty jälkikäteistarkistus kohdennetaan alueille laskennallisen rahoituksen jakautumisen suhteissa.

Esimerkki jälkikäteistarkistuksen laskennasta v.2025 ja v.2026

Esimerkki 1. Tilikauden tulos heikkenee v.2024, jolloin vuoden 2026 jälkikäteistarkistus on positiivinen

milj. euroa	2023	2024	2025	2026
Tilikauden tulos	-700	-1000		
Jälkikäteistarkistuksen määrä rahoituksessa			+700	**+300** +700 (v.25) **= 1000**

Esimerkki 2. Tilikauden tulos paranee v.2024, jolloin vuoden 2026 jälkikäteistarkistus on negatiivinen

milj. euroa	2023	2024	2025	2026
Tilikauden tulos	-1000	-700		
Jälkikäteistarkistuksen määrä rahoituksessa			+1000	**-300** +1000 (v.25) **= 700**

- Jälkikäteistarkistus korjaa kahden vuoden viiveellä hyvinvointialueiden rahoituksen vastaamaan toteutuneita kustannuksia koko maan tasolla.
  - Vuonna 2025 jälkikäteistarkistus lisätään rahoituksen pohjaan hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoituksen ja kustannusten välisen erotuksen (=tilikauden tuloksen) perusteella.
  - Vuonna 2026 jälkikäteistarkistus tehdään vuosien 2023 ja 2024 välisen tilikauden tuloksen muutoksen perusteella, sillä vuoden 2026 rahoituksessa on jo vuonna 2025 jälkikäteistarkistuksella tehty lisäys.
  - Vuodesta 2027 alkaen jälkikäteistarkistuksen määrässä otetaan huomioon myös rahoitukseen jo lisätty jälkikäteistarkistus.

Rahoituksen painelaskelma on julkaistu 10.10.2023

- Laskelmassa jälkikäteistarkistus on lisätty vuoden 2025 rahoitukseen.
  - Jälkikäteistarkistuksen määrä on painelaskelmassa noin 700 milj. euroa. Se on määritelty VM:n kansantalousosaston syksyn 2023 ennusteen mukaisen vuoden 2023 alijäämän perusteella.
- Laskelmassa ei ole tehty oletusta jälkikäteistarkistuksesta vuosille 2026-2030. Vuoden 2025 rahoitukseen lisätty jälkikäteistarkistus jää kuitenkin laskelmassa rahoituksen pohjaan jatkovuosille.